Opracował: **Tadeusz Trepanowski**

Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów

email: t.trepanowski@interia.pl

ŁOMŻYŃSCY EMIGRANCI NA FOTOGRAFII RODZINNEJ

w autorskim cyklu Tadeusza Trepanowskiego

Karolina Radziszewska z córką Anną i przyrodnią siostrą Adelą Gawrońską. Imigrantki z Łomżycy[1] zamieszkałe w Griswold, hrabstwo New London, stan Connecticut, USA

Łomża, grudzień 2022

[1] Łomżyca-Przedmieście – dawniej wieś Łomżyca, obecnie część miasta Łomża w Polsce położona w województwie podlaskim.

Szacunkowa data wykonania fotografii około 1910 r. Zamieszczona 28 kwietnia 2017 r. na stronie internetowej Ancestry przez osobę posługującą się nickiem *patriciaeslater*.

Osoby przedstawione na fotografii od lewej:

Anna Radziszewska po mężu Głowacka (1895–1917)

Anna Radziszewska urodziła się 25 października 1895 r. w Łomżycy. Rodzicami jej byli Stanisław Radziszewski i Karolina Radziszewska z domu Gawrońska,[2] wdowa po Feliksie Śmiarowskim.

Do Stanów Zjednoczonych przybyła dnia 6 lipca 1901 r. jako 5-letnie dziecko razem z matką i 7-letnim bratem Adamem. W 1910 r. mieszkała w Griswold, New London, Connecticut, USA. 3 lutego 1913 r. zawarła tam związek małżeński z Józefem Leo Głowackim urodzonym 28 lutego 1890 r. w Jaśle, Warzyce, Podkarpackie, Polska – synem Andrzeja Głowackiego i Kunegundy Konstancji Marii Bigos, małżonków Głowackich.

Anna Radziszewska z mężem Józefem Głowackim

[2] Akt urodzenia Anny Radziszewskiej nr 338/1895 w parafii Łomża.

Anna Radziszewska

2 września 1914 r. w Jewett City[3], w hrabstwie New London w stanie Connecticut, urodziła córkę Stephanie Głowacką (po mężu Slavinsky/Slater 1914–2002)[4]. Miesiąc później 6 października 1914 r. w Griswold, New London, Connecticut zmarła jej matka Karolina.

W 1916 r. rodzina Anny mieszkała w gospodarstwie w Colligan, zakupionym przez jej rodziców Stefana i Karolinę Radziszewskich.

[3] Jewett City to dzielnica w hrabstwie New London, Connecticut, w mieście Griswold. Według spisu z 2010 roku liczba ludności wynosiła 3487. Gmina otrzymała nazwę od Eliezera Jewetta, który w 1771 roku założył tu osadę.
[4] Stephanie "Stella" Sophia Glowacki urodzona 2 września 1914 r. w Jewett City, New London Connecticut, USA. Zmarła 24 stycznia 2002 r. w Lancaster, Los Angeles, California, USA.

Anna Głowacka z domu Radziszewska zmarła 11 sierpnia 1917 r. w wieku zaledwie 22 lat, po tygodniowym pobycie w szpitalu w Jewett, City, z powodu ostrego zapalenia otrzewnej spowodowanego pęknięciem wyrostka robaczkowego. Jej córka Stephanie miała wtedy trzy lata.

Pogrzeb Anny odbył się w poniedziałek 14 sierpnia 1917 r. w Lisbon, Connecticut, USA. Tego dnia w gazecie Norwich Bulletin na stronie 6 zamieszczono informację o jej śmierci i pogrzebie.

Msza pogrzebowa odbyła się w kościele św. Maryi w Lisbon, po czym spoczęła na miejscowym cmentarzu. Trumnę nieśli: Adam Radziszewski, John i Frank Grastha, Stanley Koss, Frank Radziszewski i Albert Gawroński. Przedwczesna śmierć Anny była zaskoczeniem dla wszystkich. Oprócz rodziny w uroczystościach pogrzebowych uczestniczyło wiele osób.
Mąż Anny, Józef Głowacki, zmarł 14 kwietnia 1943 r. w Norwich, Connecticut, USA.

Caroline (Karolina) Gawrońska, Śmiarowska, Radziszewska (1862-1914)

Karolina Radziszewska primo voto Śmiarowska z domu Gawrońska urodziła się w 1862 r. w Łomżycy. Rodzicami jej byli Mateusz Gawroński (1840–1919) i Anna z Chludzińskich, małżonkowie Gawrońscy.

(Uwaga: występuje rozbieżność w imieniu. Na stronie internetowej https://geneteka.genealodzy.pl zindeksowano Florentynę Gawrońską urodzoną w Łomżycy córkę Mateusza Gawrońskiego i Anny Chludzińskiej. Akt urodzenia i chrztu nr 340/1862 dostępny w Archiwum Państwowym w Białymstoku, oddział w Łomży ul. Al. Legionów 36. Być może nastąpiła pomyłka w zapisie imienia. Weryfikacja możliwa będzie po odczytaniu aktów urodzenia i małżeństwa.)

W 1888 r. Karolina (Florentyna?) jako 26-letnia panna wyszła za mąż[5] za Feliksa Śmiarowskiego, urodzonego 13 lutego 1859 r. w Grajewie, syna Kazimierza i Michaliny z Karpińskich[6].

Dnia 9 kwietnia 1893 r. urodziła syna Adama Śmiarowskiego[7] (1893–1951).
Półtora roku po urodzinach syna i sześciu latach małżeństwa 11 września 1894 r. zmarł mąż Karoliny, Felix Śmiarowski. Niespełna dwa miesiące później, 23 października 1894 r. owdowiała 32-letnia Karolina Śmiarowska ponownie wyszła za mąż za 28-letniego kawalera

[5] Akt małżeństwa nr 109/1888, miejscowość Łomżyca, parafia Łomża.
[6] Feliks Śmiarowski – akt urodzenia nr 33/1859 w parafii w Grajewie.
[7] Data urodzenia Adama Śmiarowskiego podana w deklaracji intencji przyjęcia obywatelstwa amerykańskiego.

Stanisława Radziszewskiego urodzonego w Zawistach Dworakach[8] syna Martina Radziszewskiego i Franciszki Myśliborskiej, małżonków Radziszewskich[9]. Rok później 25 października 1895 r. urodziła córkę Annę (1895–1917).

Dnia 23 czerwca 1901 r. 36-letnia Karolina z dwójką dzieci 7-letnim Adamem i 5-letnią Anną wyemigrowała do USA. W podróż za ocean wyruszyła z niemieckiego portu w Hamburgu na statku SS Phoenicia. Do Nowego Jorku przybyła 6 lipca 1901 r.[10]

Karolina Radziszewska z córką Anną Radziszewską i synem Adamem Śmiarowskim

[8] Zawisty – wieś w Polsce położona w województwie mazowieckim, w powiecie ostrowskim, w gminie Boguty-Pianki. Na terenie wsi ustanowiono dwa sołectwa: Zawisty i Zawisty-Dworaki. W latach 1975–1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa łomżyńskiego.

[9] Akt małżeństwa nr 93/1894 zawartego w parafii Łomża pomiędzy Stanisławem Radziszewskim a Karoliną Śmiarowska.

[10] Źródło: Informacja o legalnym wjeździe na teren Stanów Zjednoczonych zawarta w petycji Adama Śmiarowskiego o nadanie obywatelstwa amerykańskiego.

Karolina Radziszewska zmarła w swoim domu na farmie Colligan w pobliżu Hopeville w stanie Connecticut, w poniedziałkowy wieczór 6 października 1914 r. Miała 52 lata. Zgon nastąpił z powodu ostrej niestrawności.

Pochowana została w Lisbon, w hrabstwie New London w stanie Connecticut, USA na cmentarzu St. Mary's, kwatera 309. Pomnik Karolinie ufundował jej syn Adam.

Grób Karoliny Radziszewskiej w Lisbon, w hrabstwie New London w stanie Connecticut, USA

Adela Gawrońska (1888–1964)

Adela Gawrońska urodziła się około1888 r. w Łomżycy. Rodzicami jej byli Mateusz Gawroński (1840–1919) i Rozalia Puławska, małżonkowie Gawrońscy. (Drugie małżeństwo Mateusza Gawrońskiego zawarte w 1865 r. w Łomży po śmierci pierwszej żony Anny Chludzińskiej. Akt małżeństwa nr 37 w Archiwum Diecezjalnym w Łomży, ul. Sadowa 3.)

Do Stanów Zjednoczonych wyemigrowała w 1911 r. Dnia 23 czerwca 1911 r. wypłynęła z niemieckiego portu w Bremen na statku Georg Washington. Do Nowego Jorku przybyła 3 lipca 1911 r. Docelowo udawała się do miejscowości Pitschoille w stanie

Connecticut do szwagra Jan Wilima? (nazwisko niewyraźnie zapisane)[11]. Adela miała wtedy 23 lata.

Dnia 5 października 1913 r. w Bozrah, New London, Connecticut, USA poślubiła polskiego emigranta Jana Trojanowskiego urodzonego w 1888 r. W1940 r. małżonkowie Trojanowscy mieszkali w Norwich, w hrabstwie New London, w stanie Connecticut. Rodzina składała się z siedmiu osób: 52-letni John Trojanowski – głowa rodziny, 51-letnia Adela Trojanowska – żona, 25-letni John Trojanowski Jr. – syn, 24-letnia Agnes Cecylia Trojanowska – córka[12], 20-letnia Mary Trojanowski – córka, 17-letni Anthony Trojanowski – syn, 14-letnia Alice Trojanowski – córka,
John Trojanowski zmarł 21 grudnia 1957 r. w Norwich, New London, Connecticut.

Adela Trojanowska z domu Gawrońska zmarła 5 stycznia 1964 r. w Norwich, New London County, Connecticut, USA. Żyła 75 lat. Pochowana została obok męża Jana Trojanowskiego na cmentarzu św. Józefa w Norwich, New London County, Connecticut.

Tablica na grobie Adeli i Jana Trojanowskich na Saint Joseph Cemetery w Norwich, New London County, Connecticut

[11] Lista pasażerska statku Georg Washington.
[12] Nazwisko po mężu Sikorski.